

**Euroopa Liidu
Nõukogu**

**Brüssel, 25. oktoober 2021
(OR. en)**

12532/21

**Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0319 (NLE)**

**ECOFIN 942
CADREFIN 433
UEM 295
FIN 738**

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega kiidetakse heaks Eesti taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

...

millega kiidetakse heaks Eesti taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241,
millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahasu,¹ eriti selle artiklit 20,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

¹ ELT L 57, 18.2.2021, lk 17.

ning arvestades järgmist:

- (1) COVID-19 puhangul on olnud häiriv mõju Eesti majandusele. 2019. aastal oli Eesti sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta 67 % liidu keskmisest. Komisjoni 2021. aasta suveprognoosi kohaselt vähenes Eesti reaalne SKP 2020. aastal 2,9 %, kuid peaks 2020. ja 2021. aastal kumulatiivselt suurenema 1,8 %. Pikaajalised aspektid, mis mõjutavad keskpika perioodi majandustulemusi, on elanikkonna vananemine, piirkondlik ja sotsiaalne ebavõrdsus, suhteliselt madal ressursitootlikkus ja suur kasvuhoonegaaside heide.

- (2) 9. juulil 2019 ja 20. juulil 2020 esitas nõukogu Euroopa poolaasta raames Eestile soovitused. Eelkõige soovitas nõukogu Eestil parandada sotsiaalse turvavõrgu piisavust, sealhulgas laiendada töötushüvitiste katvust ning juurdepääsu taskukohastele ja integreeritud sotsiaalteenustele, ning võtta meetmeid soolise palgalõhe vähendamiseks, sealhulgas palkade läbipaistvuse suurendamise kaudu. Samuti soovitati parandada tervishoiusüsteemi juurdepääsetavust ja vastupidavust, sealhulgas võtta meetmeid tervishoiutöötajate nappuse leevendamiseks, tugevdada esmatasandi arstiabi ja tagada elutähtsate meditsiinitoodetega varustus. Lisaks soovitati Eestil käsitleda oskuste nappuse probleemi ja edendada innovatsiooni, parandades haridus- ja koolitussüsteemi suutlikkust ja vastavust tööturu vajadustele. Nõukogu soovitas Eestil võtta investeeringute tegemisel tähelepanu keskmesse üleminek rohemajandusele ja digitehnoloogiale, eelkõige ettevõtete digitaliseerimine, teadustegevus ja innovatsioon, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate innovatsioonisuutlikkuse toetamine, puhas ja tõhus energiatootmine ja -kasutus, ressursitõhusus ja säästev transport, mis aitaks järk-järgult vähendada majanduse süsinikuheidet. Lisaks soovitas nõukogu Eestil tagada piisava juurdepääsu rahastamisele ning suurendada jõupingutusi, et tagada rahapesuvastase raamistiku rakendamisel tulemuslik järelevalve ja riiklik sund. Lõpetuseks soovitas nõukogu Eestil COVID-19 kriisi asjus võtta kõik vajalikud meetmed, et pandeemiaga tõhusalt toime tulla, majandust säilitada, ja kui majandustingimused seda võimaldavad, järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada keskpikas perspektiivis usaldusväärne eelarvepositsioon ja tagada võla jätkusuutlikkus, suurendades samal ajal investeeringuid.

Olles taaste- ja vastupidavuskava esitamise ajal hinnanud nende riigipõhiste soovitude rakendamisel tehtud edusamme, leiab komisjon, et soovitus võtta kõik vajalikud meetmed pandeemiaga tõhusaks toimetulekuks, majanduse säilitamiseks ja sellele järgneva taastumise toetamiseks on täielikult rakendatud. Lisaks leiab komisjon, et on tehtud märkimisväärseid edusamme seoses soovitud keskenduda investeringute tegemisel energiaühendustele.

- (3) Nõukogu soovitus euroala majanduspoliitika kohta soovitati euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et muu hulgas tagada majanduse taastumist toetav poliitiline kurss ning veelgi edendada lähenemist, vastupidavust ning kestlikku ja kaasavat majanduskasvu. Nõukogu soovitus soovitati euroala liikmesriikidel tugevdada ka riiklikke institutsioonilisi raamistikke, tagada makromajanduslik finantsstabiilsus, viia lõpule majandus- ja rahaliidu loomine ning tugevdada euro rahvusvahelist positsiooni.

- (4) 18. juunil 2021 esitas Eesti vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 1 komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava. See esitati pärast konsultatsioone, mis viidi läbi vastavalt riiklikule õigusraamistikule, hõlmates kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonna organisatsioone, noorteorganisatsioone ja muid asjaomaseid sidusrühmi. Riiklik vastutus taaste- ja vastupidavuskavade eest on aluseks nende edukale rakendamisele, kestvale mõjule riiklikul tasandil ja usaldatavusele Euroopa tasandil. Määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt on komisjon hinnanud taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega.
- (5) Taaste- ja vastupidavuskavadega tuleks püüda saavutada määrusega (EL) 2021/241 loodud taaste- ja vastupidavusraha (edaspidi „rahastu“) ning nõukogu määrusega (EL) 2020/2094¹ loodud Euroopa Liidu taasterahastu üldeesmärke, et toetada majanduse taastumist COVID-19 kriisi järel. Nende abil tuleks edendada liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, toetades määruse (EL) 2021/241 artiklis 3 osutatud kuut sammast.

¹ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2094, millega luuakse Euroopa Liidu taasterahastu COVID-19 kriisi järgse taastumise toetuseks (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 23).

- (6) Liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskavade rakendamine on liiduülene reforme ja investeeringuid hõlmav kooskõlastatud jõupingutus. Kooskõlastatud ja üheaegse rakendamisega ning piiriüleste ja mitut riiki hõlmavate projektide rakendamisega tugevdavad need reformid ja investeeringud üksteist vastastikku ning loovad positiivseid ülekanduvaid mõjusid liidus. Seega tuleneb ligikaudu kolmandik rahastu mõjust liikmesriikide majanduskasvule ja töökohtade loomisele teiste liikmesriikide tegevuste ülekanduvast mõjust.

Kuue samba rakendamisele kaasa aitavad tasakaalustatud lahendused

- (7) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile a ja V lisa kriteeriumile 2.1 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava suures ulatuses (hinne A) liikmesriigi majanduslikule ja sotsiaalsele olukorrale vastavaid mitmekülgeid ja piisavalt hästi tasakaalustatud lahendusi, mis aitavad asjakohasel moel kaasa kõigi nimetatud määruse artiklis 3 osutatud kuue samba rakendamisele, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi eriomaseid probleeme ja rahalise toetuse suurust.

- (8) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid, mis toetavad kõiki kuut sammast, ja taaste ja vastupidavuskava kõik kuus komponenti toetavad üht või mitut sammast. Selline lähenemisviis aitab tagada, et iga sammast käsitletakse terviklikult ja sidusalt. Esimest sammast, mis käsitleb rohepöoret, toetatakse meetmetega, mis stimuleerivad taastuvenergia kasutamist, hoonete energiatõhusamaks renoveerimist, paremaid ühistranspordiühendusi ja saastevaba vesiniku kasutuselevõttu ning toetavad üldiselt rohepöörde kiirendamist ettevõtetes, sealhulgas selliseks üleminekuks vajalike oskustega. Avaliku sektori ja ettevõtete digipöördeks ning digioskuste taseme tõstmisele suunatud investeeringud ja reformid peaksid aitama saavutada digiüleminekule pühendatud teise samba eesmärki.
- (9) Taaste- ja vastupidavuskava peaks leevendama COVID-19 kriisi majanduslikku ja sotsiaalset mõju ning seeläbi aitama parandada makromajanduslikke tulemusi, edendades samal ajal ekspordi konkurentsivõimet, innovatsiooni ja ettevõtlust digitaalsete ja keskkonnasõbralike lahenduste kaudu, toetades seeläbi arukat, kestlikku ja kaasavat majanduskasvu, mida hõlmab kolmas samm. Neljandat sammast, mis käsitleb sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, rakendatakse moel, kus digipöörde kaudu muudetakse avalikke teenuseid kättesaadavamaks, parandatakse internetiühendust eelkõige maapiirkondades, et vähendada digitaalset lõhet, parandatakse transpordiühendusi ning luuakse Eesti eri osades kestlikke töökohti ja oskusi.

- (10) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid, mille eesmärk on tugevdada riigi tervishoiualast ning majanduslikku, sotsiaalset ja institutsionaalset vastupidavust, nagu on kirjeldatud viiendas sambas. Eelkõige keskendutakse taaste- ja vastupidavuskavas otseselt tervishoiusüsteemi vastupanuvõime ja juurdepääsetavuse parandamisele ning taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid, mille eesmärk on parandada Eestis juurdepääsu sotsiaalteenustele. Kuuendat sammast, mis käsitleb järgmise põlvkonna poliitikat, toetavad meetmed, mille eesmärk on aidata noortel tööturule siseneda, näiteks palgatoetuse, koolitustoetuse ning haridus- ja koolitussüsteemi struktuurimuutuste abil, et edendada info- ja kommunikatsioonitehnoloogia-alaseid oskusi ning suurendada naiste osalust ja osakaalu sellistel koolitustel ja kõnealuses sektoris üldiselt.

Kõigi riigipõhistes soovitustes nimetatud probleemide või neist suure osa lahendamine

- (11) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 peaks taaste- ja vastupidavuskava aitama tulemuslikult lahendada kõiki või suurt osa probleemidest (hinne A), mis on esile toodud asjakohastes Eestile mõeldud riigipõhistes soovitustes, sealhulgas nende eelarveaspektides, või probleeme, mis on kindlaks tehtud muudes asjakohastes dokumentides, mille komisjon on Euroopa poolaasta raames ametlikult vastu võtnud.

- (12) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab vastastikku toetavaid reforme ja investeeringuid, mis aitavad erineval määral lahendada kõiki või mõningaid majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme, mis on esile toodud nõukogu poolt 2019. ja 2020. aastal Euroopa poolaasta raames Eestile esitatud riigipõhistes soovitustes, eelkõige neid, mis on seotud rohepöördega, nagu energia- ja ressursitõhusus, digipöördega, nagu digioskused ja ettevõtete digipöörde toetamine, tervishoiuga, näiteks tervishoiusüsteemi vastupidavus ja juurdepääsetavus, sotsiaalse kaasatusega, nagu juurdepääs taskukohastele ja integreeritud sotsiaal- ja tervishoiuteenustele, ning rahapesuvastase võitlusega, nagu analüütilise võimekuse tugevdamine rahapesuvastases raamistikus.

- (13) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid, millega toetatakse investeerimist ettevõtete rohe- ja digipöördesse, aidates seega kaasa asjaomaste riigipõhiste soovituste täitmisele. Nende hulka kuuluvad eelkõige uuenduslike keskkonnahoidlike tehnoloogiate arendamine, nagu saastevaba vesinik, keskkonnasäästlikud kutseoskused ja digioskused, et lahendada oskuste nappuse probleemi, ning rahalise toetuse kavad, et aidata Eesti ettevõtetel, eelkõige väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel, edendada digi- ja rohepööret ning parandada juurdepääsu rahastamisele. Energeetika valdkonna reformide ja investeeringute eesmärk on stimuleerida taastuvenergia kasutuselevõttu, parandada hoonete energiatõhusust ja vähendada majanduse süsinikuheidet põlevkivi järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise eesmärkide ja meetmete abil. Transpordisektori meetmed peaksid aitama vähendada heitkoguseid ja stimuleerima säästvate transpordiliikide kasutuselevõttu. Reformid näevad ette ühendatud ja jagatud liikuvuse arendamise Tallinnas ja selle ümbruses ühistranspordisüsteemi ja raudteede elektrifitseerimise kaudu. Taaste- ja vastupidavuskava peaks aitama arendada piiriülest Rail Balticu projekti, mis ühendab kolme Balti riigi pealinnad Poola ja ülejäänud liiduga, investeerides selleks raudteedesse, jaamadesse viivatesse trammiliinidesse, jalgratta- ja kõnniteedesse ja Rail Balticu ühisterminali.

- (14) Tervishoiusüsteemi juurdepääsetavust ja vastupidavust peaksid suurendama reformid ja investeeringud esmatasandi arstiabi tugevdamiseks, tervishoiutöötajate nappuse vähendamiseks, e-tervise juhtimise reformimiseks ja tervishoiutaristu parandamiseks, sealhulgas Põhja-Eesti meditsiinilinnaku ehituseks. Sotsiaalteenuste kättesaadavus peaks paranema tänu pikaajalist hooldust käsitlevatele meetmetele, sealhulgas meetmetele, millega ajakohastatakse ja lihtsustatakse suurema hooldusvajadusega laste toetussüsteemi, aga samuti tänu sotsiaalhoolekande ja tervishoiu lõimimise tegevuskavale. Sotsiaalset sidusust peaksid parandama soolise palgalõhe vähendamise meetmed. Investeeringud, millega toetatakse noori töökogemuse omandamisel ja oskuste parandamisel, peaksid aitama vähendada oskuste nappust ja leevendada noorte töötust. Sotsiaalset turvavõrku aitab teataval määral tugevdada töötushüvitise kestuse pikendamine 60 päeva võrra ebasoodsate tööturutingimuste korral. Reformid ja investeeringud tervishoiu-, sotsiaal- ja digivaldkonnas peaksid aitama vähendada ka piirkondlikke erinevusi.
- (15) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab täiendavat meedet hiljutistele rahapesuvastastele meetmetele, mille eesmärk on luua rahapesu andmebüroos strateegiline analüüsikeskus, et parandada rahapesuriskide operatiivsemat tuvastamist, neile reageerimist ja neid ennetamist, aidates seega kaasa rahapesuvastase raamistiku tugevdamisele.

- (16) Taaste- ja vastupidavuskava on aluseks edasistele reformidele sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas, et lahendada tervishoiutöötajate nappuse probleemi, parandada kõigi hooldusvajadusega inimeste pikaajalise hoolduse kvaliteeti ja kättesaadavust, laiendada töötushüvitise ulatust ja vähendada soolist palgalõhet, eelkõige suurendades palkade läbipaistvust. Taaste- ja vastupidavuskava meetmed majanduse süsinikuheite vähendamiseks on peamiselt seotud investeeringutega. Mis puutub reformidesse, siis esitatakse konkreetseid meetmeid põlevkivi järkjärguliseks kasutuselt kõrvaldamiseks energiasektori riiklikus arengukavas eeldatavasti alles 2025. aasta lõpus.
- (17) Soovitusi, mis käsitlevad pandeemiale reageerimist viivitamatute eelarvepoliitika meetmete kaudu, võib pidada Eesti taaste- ja vastupidavuskava kohaldamisalast välja jäävateks, kuigi Eesti on 2020. ja 2021. aastal piisavalt reageerinud kiireloomulisele vajadusele toetada majandust eelarveliste vahenditega kooskõlas üldise vabastusklausli sätetega.

Majanduse kasvupotentsiaali tugevdamine, uute töökohtade loomine ning majandusliku, sotsiaalse ja institutsioonilise vastupidavuse suurendamine

- (18) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile c ja V lisa kriteeriumile 2.3 peaks taaste- ja vastupidavuskava aitama mõjusalt (hinne A) tugevdada Eesti majanduse kasvupotentsiaali, luua uusi töökohti, suurendada majanduslikku, sotsiaalset ja institutsioonilist vastupidavust, mis aitab kaasa Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisele, sealhulgas laste- ja noortepoliitika edendamise abil, ja leevendada COVID-19 kriisi majandus- ja sotsiaalmõju ning suurendada sellega liidus majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ja lähenemist.

- (19) Komisjoni talituste simulatsioonid näitavad, et taaste- ja vastupidavuskava ja Euroopa Liidu taasterahastu ülejäänud meetmed võivad suurendada Eesti SKPd 2026. aastaks 0,9–1,3 % võrra, hõlmamata struktuurireformide võimalikku positiivset mõju, mis võib olla märkimisväärne.
- (20) Reformid ja investeeringud taastuenergiasse, kestlikku liikuvusse ja avalike teenuste digiteerimisse peaksid keskpikas ja pikas perspektiivis toetama kestlikku majanduskasvu ja tööhõivet. Meetmed, mille eesmärk on arendada rohelisi tehnoloogiaid ja edendada energiatõhusust ning vähendada tööstuse süsinikuheidet, sealhulgas võtta kasutusele uusi kujunemisjärgus tehnoloogiaid, nagu saastevaba vesinik, peaksid aitama vähendada süsinikuheidet ja seeläbi suurendama majanduse vastupidavust.

- (21) Meetmed, millega toetatakse rohe- ja digipööret, peaksid suurendama ettevõtlusalast innovatsiooni ning teadus- ja arendustegevust, pakkudes seega võimalusi suuremaks tootlikkuseks, majanduslikuks konkurentsiks ja töökohtade loomiseks, aidates samal ajal saavutada majanduses struktuurseid muutusi ja pannes aluse suuremale vastupidavusele kooskõlas ajakohastatud Euroopa tööstusstrateegiaga. Majandusstruktuuri eeldatavat ajakohastamist tuleks toetada meetmetega, millega edendatakse rohe- ja digioskusi, et parandada tööjõu oskuste taset ja lahendada Eesti pikaajaline oskuste nõudlusele mittevastavuse probleem. Taaste- ja vastupidavuskava hõlmab toetust suure läbilaskevõimega lairibavõrkude ehitamiseks, mis peaksid aitama vähendada digitaalset lõhet maa- ja linnapiirkondade vahel. Sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust püütakse parandada investeringutega, millega stimuleeritakse säästvaid transpordiliike ja parandatakse digiühendusi.
- (22) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid asjakohaste tööhõivealaste, sotsiaal- ja tervishoiuprobleemide lahendamiseks ning peaks aitama kaasa Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisele. Esmatasandi tervishoiu tugevdamise, tervishoiutöötajate arvu suurendamise, tervishoiutaristu ja e-tervise süsteemi parandamise meetmete eesmärk on parandada juurdepääsu tervishoiuteenustele, aidates seeläbi lahendada pikaajalist lahendamata ravivajaduste probleemi. Noorte tööhõivet käsitlevate meetmete eesmärk on toetada noori töökogemuse saamisel, oskuste parandamisel ja riigi majanduskasvu potentsiaali suurendamisel. Meetmete tulemusena peaks Eesti sotsiaal- ja tervishoiusüsteemi vastupidavus paranema.

Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“

- (23) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktide d ja V lisa kriteeriumile 2.4 peaks taaste- ja vastupidavuskava tagama, et ükski taaste- ja vastupidavuskavas sisalduv reformide ja investeerimisprojektide elluviimise meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist (hinne A) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852¹ artikli 17 tähenduses (põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“).
- (24) Eesti taaste- ja vastupidavuskava näeb ette iga meetme süstemaatilise hindamise vastavusele põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“, kooskõlas tehniliste suunistega, mis on esitatud komisjoni teatises „Tehnilised suunised põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamise kohta taaste- ja vastupidavusrahastu puhul“². Esitatud teave toetab hinnangut, et meetmed on kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“; näiteks on esitatud üksikasjalikud selgitused selle kohta, kuidas ehitusprojektide puhul tuleks arvesse võtta ringmajanduse kaalutlusi.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

² ELT C 58, 18.2.2021, lk 1.

- (25) Mõne meetme puhul, mille puhul on konkreetse tulevaste projektide väljavalimiseks vaja projektikonkursse või osalemiskutseid, või meetmete puhul, millega nähakse ette rahastamisvahendid, nagu Rohefond, järgitakse põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“ selliselt, et eelkõige nende meetmetega seotud asjakohaste eesmärkide abil tagatakse, et projektikonkursside või osalemiskutsete tingimustes välistatakse tegevused, mis võivad oluliselt kahjustada keskkonnanäesmärke.

Panus rohepöördesse, sealhulgas elurikkusesse

- (26) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile e ja V lisa kriteeriumile 2.5 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa rohepöördele, sealhulgas elurikkusele, või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Kliimaeesmärke toetavad meetmed moodustavad 41,5 % taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest, mis on arvatud vastavalt kõnealuse määruse VI lisas esitatud metoodikale. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 17 on taaste- ja vastupidavuskava kooskõlas riiklikus energia- ja kliimakavas 2021–2030 sisalduva teabega.

(27) Eesti taaste- ja vastupidavuskava panus rohepöördesse tugineb kolmele sambale: rohepööre ettevõtetes, säästev energia ja energiatõhusus ning säästev transport. Majanduse süsinikuheite vähendamine on Eesti peamine ülesanne ning taaste- ja vastupidavuskavas kohustub riik järgima kindlat tegevuskava, mille jaoks on energiasektori riiklikus arengukavas kindlaks määratud eesmärgid ja meetmed põlevkivi kasutamise järkjärguliseks lõpetamiseks energiasektoris. Taaste- ja vastupidavuskava stimuleerib taastuenergia kasutuselevõttu, kõrvaldades haldustõkked, tugevdades võrku ja hõlbustades sellega ühendamist ning katsetades energiasalvestuslahendusi. Samuti peaks taaste- ja vastupidavuskava aitama kaasa saastevabade vesinikutehnoloogiate kasutuselevõtule kogu väärtusahela ulatuses, alates tootmisest kuni tarbimiseni. Säästvam transport tuleks saavutada uute ühenduste loomisega erinevate säästvate transpordiliikide vahel, keskendudes raudteetranspordile ja aktiivsetele transpordiliikidele, nagu jalgrattasõit. Ettevõtlussektori rohepöörde toetamiseks tuleks arendada keskkonnahoidlikku tehnoloogiat, suurendada vähese CO₂ heitega ja kliimaneutraalset teadus- ja innovatsioonisuutlikkust ning ressursitõhusust, toetada tootmisettevõtete ärimudelite ajakohastamist ja muutmist ning rohepöördega seotud oskuste parandamist. Taaste- ja vastupidavuskaval on tugev ringmajandusaspekt. Taaste- ja vastupidavuskava ei sisalda meetmeid, mille eesmärk on bioloogiline mitmekesisus. Siiski võivad mõned kliimamuutuste leevendamise meetmed olla kasulikud ka bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele, kuna kliimamuutused on üks peamisi ohte bioloogilisele mitmekesisusele.

- (28) Taaste- ja vastupidavuskava toetab Eesti süsinikuheite vähendamise ja energiasüsteemi ümberkujundamise eesmärgi, mis on sätestatud nii riiklikus energia- ja kliimakavas 2030. ja 2050. aastaks. Taaste- ja vastupidavuskava meetmed peaksid toetama taastuvenergia 42 % osakaalu saavutamist summaarses energia lõpptarbimises, nagu näeb ette Eesti liidu 2030. aasta eesmärk. Investeeringud elektrivõrku ja elektri salvestamisse peaksid aitama Eestil nimetatud eesmärki saavutada. Lisaks toetab Eesti taaste- ja vastupidavuskava hoonete renoveerimist vähemalt keskmisel tasemel, millega saavutatakse primaarenergia sääst vähemalt 30 %, mis peaks aitama saavutada Eesti 2030. aasta energiatõhususe eesmärgi ja järgida pikaajalist renoveerimisstrateegiat. Säästva transpordi meetmed peaksid toetama sõiduautodest tuleneva saaste vähendamist, parandades seeläbi õhukvaliteeti, ning stimuleerima säästvate transpordiliikide, näiteks raudteetranspordi kasutuselevõttu.

Panus digipöördesse

- (29) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile f ja V lisa kriteeriumile 2.6 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa digipöördele või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Digieesmärgi toetavad meetmed moodustavad taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest ligikaudu 21,5 %, mis on arvatud vastavalt määruse (EL) 2021/241 VII lisas esitatud metoodikale.

- (30) Taaste- ja vastupidavuskava panus digipöördesse on peamiselt suunatud kahele prioriteedile: ettevõtete digipöördele ja avalike teenuste edasisele ajakohastamisele. Selleks et aidata kõigi sektorite ettevõtjatel, eelkõige väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel, kasutada digitehnoloogia pakutavaid võimalusi, näeb taaste- ja vastupidavuskava ette sellise investeerimiskava loomise, mis peaks ettevõtjaid rahaliselt toetama digipöörde eri aspektides alates teadus- ja arendustegevusest ning strateegiate väljatöötamisest kuni tehnoloogiate kasutuselevõtuni. Seda investeeringut täiendavad kaks meetet, mis toetavad digipööret kahes konkreetsetes sektoris, nimelt ehituses ja autokaubaveo sektoris, kus digitehnoloogia potentsiaali ei ole seni piisavalt kasutatud. Lisaks tegeleb taaste- ja vastupidavuskava sellise võtmeküsimusega nagu digioskused, tõstes väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete juhtide teadlikkust ning toetades info- ja kommunikatsioonitehnoloogia spetsialistide täiendus- ja ümberõpet.

- (31) Tuginedes Eesti rollile avalike teenuste digiteerimise eestvedajana, sisaldab taaste- ja vastupidavuskava mitmeid meetmeid, mille eesmärk on anda uut hoogu haldusasutuste digipöördele. Kavandatud reformide ja investeeringute hulka kuulub osade valitsuse infosüsteemide üleviimine turvalisse pilvetaristusse, uute digilahenduste väljatöötamine, mis tagavad lihtsama ja tõhusama avalike teenuste osutamise nii kodanikele kui ka ettevõtjatele, samuti avalike asutuste valduses olevate infosüsteemide ja andmete haldamise ümberkorraldamine. Investeering, millega toetatakse väga suure läbilaskevõimega lairibavõrkude kasutuselevõttu turutõrkega piirkondades, peaks samuti vähendama digilõhet ja tagama, et kõikidel kodanikel on Eestis võimalik kavandatud avalike digiteenuste edusammudest osa saada.

Püsiv mõju

- (32) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile g ja V lisa kriteeriumile 2.7 on taaste- ja vastupidavuskaval Eestile eeldatavasti suures ulatuses (hinne A) püsiv mõju.

- (33) Kavandatud reformide rakendamisest oodatakse struktuurseid muutusi. Eelkõige eeldatakse, et rohe- ja digipööret soodustavatel reformidel on positiivne mõju kasvupotentsiaalile ja majanduse ümberkujundamisele seeläbi, et paraneb tõhusus, luuakse töökohti ja kasvab tootlikkus. Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab reforme, mille eesmärk on edendada energiatõhusust ja vähendada taastuvatesse energiaallikatesse investeerimise regulatiivseid tõkkeid, mis peaks parandama turu toimimist piisavalt, et soodustada selles valdkonnas erainvesteeringuid. Avalikele digiteenustele keskendunud reformid peaksid aitama muuta avalikku haldust veelgi tõhusamaks ning tooma kasu nii kodanikele kui ka ettevõtetele. Digioskuste arendamisele suunatud reformid peaksid püsivalt vähendama Eesti ettevõtetele ees seisvat oskuste nappust. Lisameetmed soolise palgalõhe vähendamiseks peaksid suurendama soolist võrdõiguslikkust ja majanduskasvu.
- (34) Tervishoiuvaldkonna meetmed toovad eeldatavasti kaasa positiivseid struktuurimuutusi ka poliitikas või ametiasutustes. Eelkõige peaksid tervishoiureformid parandama tervishoiuteenuste kättesaadavust ja kvaliteeti ning vähendama piirkondlikke erinevusi teenuste osutamisel, mis aitab parandada tervisenäitajaid.

- (35) Struktuurseid muutusi oodatakse ka kavandatud investeeringute rakendamisest, peamiselt nende oodatava positiivse mõju kaudu konkurentsivõimele. Investeeringutel, mille eesmärk on võtta ehitus- ja autokaubavedude sektoris kasutusele digilahendused, on eeldatavasti kestev mõju. Investeeringud väga suure läbilaskevõimega lairibavõrkude kasutuselevõttu turutõrgetest mõjutatud piirkondades peaksid aitama vähendada digilõhet linna- ja maapiirkondade vahel. Investeeringud transporditaristusse, nagu raudtee, trammiliinid, raudteejaam ja jalgrattateed, avaldavad eeldatavasti ka püsivat mõju liikuvusele ja hõlbustavad üleminekut ühelt säästvalt transpordiliigilt teisele.
- (36) Taaste- ja vastupidavuskava püsivat mõju saab suurendada ka taaste- ja vastupidavuskava ja muude programmide, näiteks ühtekuuluvuspoliitika fondid, vahelise koostöömee kaudu, eelkõige tegeledes olulisel määral sügavalt juurdunud piirkondlike probleemidega ja edendades tasakaalustatud arengut.

Seire ja rakendamine

- (37) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile h ja V lisa kriteeriumile 2.8 on taaste- ja vastupidavuskavas kavandatud tegevuskord piisav (hinne A), et tagada taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas kavandatud ajakava, eesmärkide ja sihtide ning nendega seotud näitajate tõhus seire ja elluviimine.

- (38) Eesti taaste- ja vastupidavuskavas on esitatud tema rakendamise halduskorraldus kooskõlas struktuurifondide haldamise kontekstis kehtestatud protsessiga. Taaste- ja vastupidavuskavas antakse ülevaade kavandatud seire- ja aruandluskorrast ning määratakse kindlaks osalejad ning nende rollid ja kohustused. Korraldav ja koordineeriv asutus on Riigi Tugiteenuste Keskus. Riigi Tugiteenuste Keskus ja Rahandusministeerium on kesksed talitused, mis vastutavad koordineerimise, seire ja hindamise eest, samas kui valdkondlikele ministeeriumidele on tehtud ülesandeks reformide ja investeeringute rakendamine ja seire oma vastavas valdkonnas.
- (39) Taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate reformi- ja investeerimismeetmetega kaasnevad eesmärgid ja sihid on selged ja realistlikud ning nende eesmärkide ja sihtide jaoks kavandatud näitajad on asjakohased, aktsepteeritavad ja usaldusväärsed. Taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvaid meetmeid toetavad eesmärgid ja sihid, mis jagunevad kogu rakendusperioodi peale, kuigi paljude projektide, sealhulgas suurimate investeeringute rakendamine on kavandatud alles 2026. aastaks. Eesmärgid ja sihid on samuti asjakohased juba lõpule viidud meetmete puhul, mis on määruse (EL) 2021/241 artikli 17 lõike 2 alusel rahastamiskõlblikud. Väljamaksetaotluse põhjendamiseks on vaja, et need eesmärgid ja sihid oleksid aja jooksul rahuldavalt täidetud.

- (40) Liikmesriigid peaksid tagama, et rahastu kaudu antavast rahalisest toetusest teavitatakse ja seda kinnitatakse vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 34. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/240¹ loodud tehnilise toe instrumenti raames võib liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks taotlelda tehnilist tuge.

Kulud

- (41) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile i ja V lisa kriteeriumile 2.9 on taaste- ja vastupidavuskavas esitatud põhjendused taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu kohta mõõdukas ulatuses (hinne B) mõistlikud ja põhjendatud, kooskõlas kulutasuvuse põhimõttega ja vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/240, millega luuakse tehnilise toe instrument (ELT L 57, 18.2.2021, lk 1).

- (42) Eesti on esitanud kõigi taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate investeeringute eraldi kuluproгноosid. Kuluproгноosid on kinnitanud Riigi Tugiteenuste Keskuse toetuste arendamise osakonna toetuste korraldamise talitus, mis on asutusesisene üksus. Kulude jaotus on üldiselt üksikasjalik ja hästi põhjendatud. Taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvaid rahastamiskavu peetakse proportsionaalseks Eesti vastavate sektorite suurusega ning nende kulusid peetakse mõistlikuks ja põhjendatuks. Muude meetmete puhul on esitatud võrdlused varasemate sarnaste investeeringutega. Kuluproгноoside ja tõendavate dokumentide hindamine näitab, et enamik kulusid on hästi põhjendatud ja mõistlikud. Rahastamiseks kavandatud summasid peeti asjakohaseks, kuid kohati üsna suureks võrreldes varasema kogemuse või võrreldavate projektidega. Seetõttu peetakse esitatud põhjendusi usutavaks vaid keskmisel määral. Taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ning vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

Liidu finantshuvide kaitse

- (43) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile j ja V lisa kriteeriumile 2.10 on taaste- ja vastupidavuskavas pakutud tegevuskord piisav (hinne A), et hoida ära, avastada ja kõrvaldada korruptsiooni, kelmusi, pettusi ja huvide konflikte kõnealuse määruse alusel eraldatud rahaliste vahendite kasutamisel, ning eeldatavasti väldib tegevuskord tõhusalt topeltrahastamist kõnealuse määruse kohasest rahastust ja muudest liidu programmidest. See ei piira muude õigusaktide ja vahendite kohaldamist, millega edendatakse liidu õiguse järgimist ja tagatakse selle järgimine, muu hulgas korruptsiooni, kelmuste, pettuste ja huvide konfliktide ärahoidmiseks, avastamiseks ja kõrvaldamiseks ning liidu eelarve kaitseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2020/2092¹.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 1).

- (44) Eesti taaste- ja vastupidavuskavas esitatud kontrollisüsteem ja -kord põhinevad töökindlatel protsessidel ja struktuuridel, mida kasutatakse kehtivas riiklikus struktuurifondide rakendamise raamistikus. Osalejad ning nende rollid ja kohustused sisekontrolliülesannete täitmisel on taaste- ja vastupidavuskavas selgelt kirjeldatud. Kontrollisüsteem ja muu asjaomane kord, sealhulgas kõigi määruse (EL) 2021/241 artikli 22 lõike 2 punktis d sätestatud standardseisse kategooriatesse kuuluvate andmete kogumise ja kättesaadavaks tegemise kord, on piisavad, et hoida ära, avastada ja parandada rahaliste vahendite kasutamisel esinevat korrupsiooni, kelmust, pettust ja huvide konflikte ning vältida topeltrahastamist määruse (EL) 2021/241 alusel ning muudest liidu programmidest.
- (45) Taaste- ja vastupidavuskava näeb ette, et olemasolevat integreeritud infosüsteemi, nimelt struktuurifondide operatsioonisüsteemi, peaksid kasutama kõik taaste- ja vastupidavuskava rakendamises osalevad asutused ning et kõik taaste- ja vastupidavuskava alla kuuluvad projektid tuleks selles infosüsteemis registreerida. Struktuurifondide operatsioonisüsteemis tuleks säilitada teave iga projekti kohta, näiteks taotleja andmed, projekti üldandmed, eesmärgid, eelarve, rahastamisallikad, vahe- ja lõppeesmärgid ja -sihid, ning teave rakendamise, maksete ja nõuetele mittevastavuse menetluste kohta. Samuti tuleks registreerida kõik projektide ning juhtimis- ja kontrollisüsteemide auditid ning tagada määruse (EL) 2021/241 kohaselt eri meetmete, eesmärkide ja sihtide vajalik kontrolljälg ja aruandlus.

- (46) Taaste- ja vastupidavuskava rakendamise ja koordineerimise eest vastutavate kesktalituste, nimelt Rahandusministeeriumi ja Riigi Tugiteenistuse Keskuse ning asjaomaste valdkondlike ministeeriumide haldussuutlikkus on planeeritud rollide ja ülesannete täitmiseks piisav. Lisada tuleks eesmärk, mis puudutab mitmesuguste määruse (EL) 2021/241 rakendamises osalevate asutuste õiguslikke volitusi kehtestava otsuse jõustamist enne esimese maksetaotluse esitamist.

Taaste- ja vastupidavuskava sidusus

- (47) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile k ja V lisa kriteeriumile 2.11 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava mõõdukas ulatuses (hinne B) meetmeid, millega tagatakse reformide ja avaliku sektori investeerimisprojektide rakendamisel sidus tegevus.

- (48) Taaste- ja vastupidavuskava näitab sidusust iga komponendi raames ja näitab eri komponentide vahelisi temaatilisi seoseid ja koostoimet, seda eelkõige seoses digi- ja rohepöördega. Mõnes valdkonnas ei ole sidusust siiski täielikult saavutatud. Kuigi taaste- ja vastupidavuskava näeb ette märkimisväärseid investeeringuid, et edendada rohe- ja digipööret ning toetada majanduskasvu, võiksid lisareformid sotsiaalse turvavõrgu tugevdamiseks, eelkõige töötuskindlustushüvitiste katvuse laiendamine, aidata leevendada võimalikku kahjulikku mõju teatavatele inimrühmadele. Märkimisväärsete investeeringutega tervishoiutaristusse oleks võinud kaasneda meetmed, mis oleksid toonud kaasa tervishoiutöötajate arvu suurema kasvu, et leevendada töötajate nappust. Pikaajalist hooldust on kavas käsitleda mitme meetmega, kuid nende meetmete sidusust ja omavahelist seotust oleks saanud suurendada ulatuslikumate reformidega, et parandada pikaajalise hoolduse kättesaadavust ja kvaliteeti. Taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvad meetmed, mis käsitlevad majanduse süsinikuheite vähendamist, on peamiselt seotud investeeringutega, aga konkreetsed meetmed järkjärguliseks põlevkivikasutusest väljumiseks on kavas sätestada energiamajanduse arengukavas alles 2025. aasta lõpus ning ulatuslikumaid reforme, nagu keskkonnahoidlik maksustamine, ei kavandata. Üldiselt on taaste- ja vastupidavuskava investeeringute osa tugevam kui reformide osa.

Võrdõiguslikkus

- (49) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid, mis peaksid aitama Eestil lahendada soolise võrdõiguslikkuse ja kõigile võrdsete võimaluste loomisega seotud probleeme, näiteks meetmeid, mille otsene või kaudne eesmärk on vähendada soolist palgalõhet ja tegeleda puuetega inimeste vajadustega, näiteks hõlbustada ligipääsetavust elukeskkonnale. Digioskuste meede peaks aitama suurendada naiste arvu info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas ning seega tegelema soolise segregatsiooni probleemiga tööturul. Investeeringud noorte tööhõive toetamiseks peaksid toetama noori töö leidmisel ja seega aitama kaasa nende sotsiaalsele kaasatusele. Taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvad reformid ja investeeringud peaksid vähendama olemasolevaid sotsiaalseid, majanduslikke ja territoriaalseid erinevusi. Taaste- ja vastupidavuskavas on viidatud seadusandlikele ja poliitilistele algatustele, mis peaksid täiendama taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvaid reforme ja investeeringuid.

Julgeolekualane enesehindamine

- (50) Julgeolekualase enesehindamise aruannet ei ole esitatud, kuna Eesti ei ole seda määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõike 4 punkti g kohaselt asjakohaseks pidanud.

Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid

- (51) Taaste- ja vastupidavuskava hõlmab Rail Balticu Tallinna terminali ehitamist; see on lähtepunkt Rail Balticule – piiriülesele projektile, mis ühendab kolme Balti riigi pealinnu Poola ja kogu ülejäänud liiduga. Koostöö Soomega on kavandatud sellise meetme rakendamise raames, mille eesmärk on töötada välja virtuaalne assistent, et oleks võimalik kasutada avalikke digiteenuseid.

Konsulteerimine

- (52) Taaste- ja vastupidavuskava koostades viis Eesti läbi konsultatsiooni, milles osalesid olulised sidusrühmad ja üldsus. Taaste- ja vastupidavuskava koostamise käigus korraldati 2020. aasta detsembris ja 2021. aasta aprillis kaks seminari sidusrühmadele. Seminarid olid temaatiliselt suunatud eri sidusrühmade gruppidele, nimelt kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, sotsiaalpartneritele, kodanikuühiskonna organisatsioonidele, noorteorganisatsioonidele ja muudele asjaomastele sidusrühmadele. Taaste- ja vastupidavuskava lõplikku kavandit käsitlev avalik konsultatsioon toimus 2021. aasta mais.
- (53) Eesti kavatseb taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate meetmete rakendamisel võtta arvesse sidusrühmadelt konsultatsiooni käigus kogutud teavet. Selleks et tagada asjaosaliste omalus, on väga oluline kaasata taaste- ja vastupidavuskavaga hõlmatud investeerimisprojektide ja reformide elluviimise vältel kõik asjaomased kohalikud omavalitsused ning sidusrühmad, sealhulgas sotsiaalpartnerid.

Positiivne hinnang

- (54) Pärast seda, kui komisjon on andnud Eesti taaste- ja vastupidavuskavale positiivse hinnangu ja leidnud, et taaste- ja vastupidavuskava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele, tuleks kooskõlas kõnealuse määruse artikli 20 lõikega 2 ja V lisaga sätestada käesolevas otsuses taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks vajalikud reformid ja investeerimisprojektid, asjakohased eesmärgid, sihid ja näitajad ning summa, mille liit teeb taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks kättesaadavaks tagastamatu rahalise toetusena.

Rahaline toetus

- (55) Eesti taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogumaksumus on 982 490 000 eurot. Kuna taaste- ja vastupidavuskava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele ning selle hinnanguline kogukulu on Eesti jaoks ette nähtud maksimaalsest rahalisest toetusest suurem, peaks Eesti taaste- ja vastupidavuskava jaoks eraldatav rahaline toetus olema võrdne Eesti jaoks kättesaadava rahalise toetuse kogusummaga.

- (56) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikele 2 ajakohastatakse Eesti maksimaalse rahalise toetuse arvutust 30. juuniks 2022. Vastavalt kõnealuse määruse artikli 23 lõikele 1 peaks Eesti jaoks ette nähtud summa, mis ei ületa kõnealuse määruse artikli 11 lõike 1 punktis a osutatud maksimaalset rahalist toetust, olema võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega 31. detsembriks 2022. Vajaduse korral peaks nõukogu pärast maksimaalse rahalise toetuse ajakohastamist muutma komisjoni ettepaneku põhjal põhjendamatu viivitusega käesolevat otsust, et lisada sellesse ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, mis on arvutatud kooskõlas kõnealuse määruse artikli 11 lõikega 2.
- (57) Antavat toetust rahastatakse laenust, mille komisjon võtab liidu nimel nõukogu otsuse (EL, Euratom) 2020/2053¹ artikli 5 alusel. Toetus tuleks maksta osamaksetena, kui Eesti on taaste- ja vastupidavuskava rakendamisega seotud asjaomased eesmärgid ja sihid rahuldavalt täitnud.
- (58) Eesti on taotlenud eelmakset, mis moodustab 13 % rahalisest toetusest. See summa tuleks teha Eestile kättesaadavaks määruse (EL) 2021/241 artikli 23 lõike 1 kohase lepingu (edaspidi „rahastamisleping“) jõustumise korral ja sellega kooskõlas.

¹ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1).

- (59) Käesolev otsus ei tohiks mõjutada selliste menetluste tulemust, mis on seotud liidu vahendite eraldamisega muudest liidu programmidest kui rahastu, ega selliseid menetlusi, mis on seotud siseturu toimimise moonutamisega ja mida võidakse algatada eelkõige aluslepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Taaste- ja vastupidavuskava hinnangu heakskiitmine

Eesti taaste- ja vastupidavuskavale määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel antud hinnang kiidetakse heaks. Taaste- ja vastupidavuskava kohased reformid ja investeerimisprojektid, taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamise kord ja ajakava, sealhulgas asjakohased eesmärgid ja sihid, kavandatud eesmärkide ja sihtide saavutamise seotud näitajad ning komisjonile vajalikele alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2
Rahaline toetus

1. Liit teeb Eestile tagastamatu toetusena kättesaadavaks rahalise toetuse summas 969 299 213 eurot¹. 759 545 893 eurot on võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega 31. detsembriks 2022. Kui määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikes 2 sätestatud ajakohastamise tulemusel nähakse Eesti jaoks ette ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, mis on 969 299 213 eurot või rohkem, on alates 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023 võimalik siduda juriidiliste kulukohustusega lisaks 209 753 320 eurot. Kui määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikes 2 sätestatud ajakohastamise tulemusel nähakse Eesti jaoks ette ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, mis on väiksem kui 969 299 213 eurot, on ajakohastatud maksimaalse rahalise toetuse ja 759 545 893 euro suuruse summa vahe võimalik siduda juriidiliste kulukohustusega alates 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023 vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 20 lõikes 8 sätestatud menetlusele.

¹ See summa vastab rahaeraldisele, mis jääb alles pärast määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 osutatud kuludest Eesti proportsionaalse osa mahaarvamist ning mis arvutatakse kõnealuse määruse artiklis 11 sätestatud meetoodika kohaselt.

2. Komisjon teeb liidu rahalise toetuse Eestile kättesaadavaks osamaksetena vastavalt käesoleva otsuse lisale. Eelmaksena tehakse kättesaadavaks 126 008 898 eurot, mis moodustab 13 % rahalisest toetusest. Komisjon võib eel- ja osamakset välja maksta ühes või mitmes osas. Osade suurus sõltub rahaliste vahendite kättesaadavusest.
3. Eelmaksed tehakse rahastamislepingu jõustumise korral ja sellega kooskõlas. Eelmaksed tasaarvestatakse, arvates need proportsionaalselt maha osamaksetest.
4. Osamaksete tegemine vastavalt rahastamislepingule sõltub kättesaadavatest rahalistest vahenditest ja komisjoni otsusest, mis tehakse kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 24 selle kohta, et Eesti on rahuldavalt täitnud taaste- ja vastupidavuskava rakendamise seotud asjakohased eesmärgid ja sihid. Tingimusel, et lõikes 1 osutatud juriidilised kohustused jõustuvad, peab Eesti täitma toetuse väljamaksmiseks eesmärgid ja sihid hiljemalt 31. augustil 2026.

Artikkel 3

Adressaat

Käesolev otsus on adresseeritud Eesti Vabariigile.

....

Nõukogu nimel

eesistuja
